

Departementet

J.nr. SN 2001-0121-0474

Den 7. april 2005

Talenotits til brug for miljøministerens besvarelse af samrådsspørgsmål H , stillet af Folketingets Energipolitiske Udvalg (samråd den 6. april 2005).

Spørgsmål H

Hvordan vil ministeren sikre, at amterne senest august 2005 får udlagt tilstrækkelige og anvendelige arealer til placering af nye vindmøller, således at en udskiftning kan ske i overensstemmelse med aftalen af 29. marts 2004 mellem regeringen og Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne?

Svar

Udskiftningsordningen for landbaserede vindmøller er netop trådt i kraft og er forudsat gennemført over de næste 5 år. Det betyder, at der i løbet af de kommende år skal tilvejebringes regionplanretningslinier for opstilling af 150 – 200 nye store vindmøller med en kapacitet på tilsammen 350 MW, samtidig med at ca. 900 ældre vindmøller vil blive fjernet

Regionplanlægning for udpegning af områder til store vindmøller gennemføres normalt i to faser. Først fastlægger regionplanmyndighederne de generelle retningslinier for vindmølleområdernes beliggenhed og fastsætter møllehøjder ud fra samlede planlægningsmæssige overvejelser under hensyn til især landskabs- og naturværdier og naboer. Derefter udarbejdes der særlige regionplantillæg med redegørelser for projekternes indvirkning på miljøet (VVM-redegørelser), når der foreligger konkrete projekter.

Regionplanmyndighederne har siden 2004 arbejdet på at tilvejebringe Regionplan 2005, som forudsat i planloven, det vil sige den 4-årige regionplanrevision, som bl.a. skal forlænge planperioden og lægges til grund for 1. generation af kommuneplaner i forbindelse med den kommende kommunalreform.

Nogle regionplanmyndigheder har allerede offentliggjort forslag til Regionplan 2005, som så senere vil blive suppleret med særlige vindmøllertillæg. Andre regionplanmyndigheder har i stedet valgt først at gennemføre en vindmølleplanlægning, for derefter at færdiggøre og fremlægge forslag til Regionplan 2005 sidst på året.

To regionplanmyndigheder – Hovedstadens Udvalgsråd og Bornholms Kommunalbestyrelse – har endvidere tilvejebragt forslag til VVM-regionplantillæg for 2 vindmølleprojekter som led i den nye udskiftningsordning for vindmøller. De to planforslag har været offentligt fremlagt, men den politiske behandling er ikke afsluttet.

Der foreligger i dag kun foreløbige vurderinger af kapaciteten til erstatningsmøller i de gældende regionplaner og i de offentliggjorte planforslag. Men kapaciteten forventes forøget og vil kunne vurderes mere præcist i de kommende måneder i takt med regionplanmyndighederne fortsatte vindmølleplanlægning.

Der er i det netop fremlagte "Forslag til lov om ændring af planloven" – som led i Kommunalreformen – foreslået en overgangsordning, med henblik på at regionplanarbejdet kan færdiggøres i samarbejde med Miljøministeriet, inden de nye kommuner overtager planlægningen.

Lovforslagets overgangsbestemmelser går i grove træk ud på følgende:

- Efter 1. januar 2006 kan regionplanmyndigheden ikke selv tilvejebringe nye regionplanretningslinier. Regionplanmyndigheden kan dog gennemføre VVM-tillæg i 2006 inden for rammerne af de gældende regionplanretningslinier.
- Regionplan 2005 opretholdes i 2006, hvis retningslinierne er endeligt vedtaget af regionplanmyndigheden inden den 1. januar 2006. Efter den 1. januar 2007 "ophøjes" retningslinierne til landsplandirektiv, som igen kan ophæves, når de nye kommuneplaner er gennemført eller indpasset heri.
- Forslag til Regionplan 2005 kan også "ophøjes" til landsplandirektiv, selv om forslaget ikke er endeligt vedtaget, blot de har været offentligt fremlagt, og fristen for indsigelser er udløbet inden 1. januar 2006.
- Derudover kan miljøministeren tilvejebringe regionplantillæg i samarbejde med en regionplanmyndighed. Denne bestemmelse vil få betydning for såvel de forslag til generelle regionplanretningslinier for vindmøller, der ikke gennemføres i 2005, som for gennemførelsen af VVM-tillæg i 2006, der forudsætter ændringer af gældende regionplanretningslinier, fx af møllehøjden.

Økonomi- og erhvervsministeren og den tidligere miljøminister sendte 29. april 2004 et fællesbrev til regionplanmyndighederne og opfordrede dem til i samarbejde med kommunerne at udpege egnede områder til erstatningsmøller i forbindelse med Regionplan 2005. Endvidere blev regionplanmyndighederne bedt om en første status for arbejdet i september 2004.

Regionplanmyndighederne har som anmodet i fællesbrevet meldt tilbage og oplyst, hvordan vindmølleplanlægningen kan tilrettelægges og koordineres med tilvejebringelsen af Regionplan 2005.

Der er derfor ikke tale om, at september 2004 var deadline for udpegning af områderne til erstatningsmøller. ligesom det ikke en forudsætning for udskiftningsordningens gennemførelse, at områderne til erstatningsmøllerne er udpeget senest i (august) 2005.

Men det er mit mål, at der i 2005 så vidt muligt skal udpeges vindmølleområder med et acceptabelt vindenergi-indhold og en samlet kapacitet på 350 - 400 MW i gældende regionplaner og planforslag, sådan at der kan være tilvejebragt et grundlag for den opfølgende gennemførelse af VVM-tillæg for vindmølleprojekterne.

Der er derfor etableret dialog og samarbejde mellem Energistyrelsen, regionplanmyndighederne og Skov- og Naturstyrelsen med henblik på, at dette mål kan nås.

Nødvendigheden af denne dialog og sigtet med kapaciteten på 350 - 400 MW i de nye områder var også et af emnerne for mit møde med Vindmølleindustrien i december måned. Vi var på mødet enige om at mødes igen efter sommerferien, hvor jeg vil have et bedre overblik over, hvor langt regionplanmyndighederne er kommet i deres planlægning.

Det er min foreløbige vurdering på baggrund af det planlægningsarbejde, regionplanmyndighederne allerede har igangsat, at målet 350 – 400 MW i 2005 er realistisk. Men jeg kan først vide, om dette holder stik, når jeg senere på året har et overblik over, hvad dette planlægningsarbejde er mundet ud i. Jeg vil derfor til august give dette udvalg og Miljø- og Planlægningsudvalget en orientering om planlægningens stade med henblik på udpegning af områder til erstatningsmøller.

Hvad angår spørgsmålet om vindmøllernes højde, var dette et væsentligt emne på samrådet med Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 30. marts.

Jeg kan herom oplyse, at møllernes maksimale højder fastlægges i regionplanerne på baggrund af især de landskabelige forhold og afstanden til naboer.

I Østdanmark opereres der typisk med lavere møllehøjder end i det mere tyndtbefolkede Vestdanmark, hvor de store landskabstræk matcher bedre til store vindmøller.

Krav om lysafmærkning af vindmøller af hensyn til flysikkerheden vejer også tungt og er i Vestdanmark ofte den væsentligste begrundelse for den fastsatte mølle højde. Fx hedder det i Ringkøbing Amts netop vedtagne vindmøllelofttillæg, at den maksimale møllehøjde er 100 m af hensyn til kravet om lysafmærkning, og at der kan tillades en større højde, hvis der kan findes en miljømæssigt acceptabel løsning på lysafmærkningsspørgsmålet.

Hovedreglen er, at der ikke er krav om lysafmærkning af op til 100 m høje møller, mens møller på 150 m og derover altid skal lysafmærkes. I intervallet 100 – 150 m beror spørgsmålet om lysafmærkning på en konkret vurdering af det aktuelle projekt: Der har i flere år været dialog mellem Statens Luftfartsvæsen, Forsvarsministeriet, Søfartsstyrelsen, Energistyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen om lysafmærkningens karakter, og der er en klar tendens i retning af mere diskret belysning og udnyttelse af moderne teknologi til begrænsning af lysgenerne. Alt tyder således på, at der om 4 - 5 år vil kunne anvendes infrarødt lys, det vil sige usynligt lys, til afmærkning af møller i intervallet 100 – 150 m. Møller på 150 m og derover vil fortsat skulle afmærkes med synligt lys.

Selv om udviklingen går i retning af infrarødt lys i stedet for synligt lys, når der er tale om 100 – 150 m høje vindmøller, vil det i dag normalt ikke være muligt at beskrive de miljømæssige konsekvenser af lysafmærkning i de generelle vindmølleplaner, når Statens Luftfartsvæsen ikke har haft mulighed for at vurdere behovet for afmærkning af de enkelte møller.

Jeg mener derfor, at de maksimale vindmøllehøjder i de generelle vindmølleplaner bør betragtes som vejledende, og at de endelige vindmøllehøjder bør fastlægges i de opfølgende VVM-tillæg, hvor der skal redegøres for projekternes indvirkning på miljøet. Netop i forbindelse med et VVM-tillægs gennemførelse kan der fremlægges og visualiseres forskellige alternativer, som offentligheden kan forholde sig til - fx projekter med 5 mindre møller eller 3 møller med en uharmonisk stor rotordiameter – eller projekter med 3 møller med et harmonisk forhold mellem tårn og rotor, men med synlig lysafmærkning i nogle år, indtil afmærkningen kan erstattes med infrarødt lys.

Derfor ser jeg ikke de maksimale møllehøjder i de generelle vindmølleplaner som en hindring for opstilling af møller højere end 100 m. Jeg kan her henvise til, at Hovedstadens

Udviklingsråd i sin generelle vindmølleplanlægning opererer med en maksimal møllehøjde på 80 m. Men i det forslag til VVM- tillæg for vindmøller ved Kyndbyværket, som netop har været fremlagt, er møllehøjden 150 m.

Jeg har modtaget spørgsmål 70 og 71 om møllehøjder i de forskellige regionplaner og om krav til lysafmærkning. Jeg vil ved besvarelsen af disse spørgsmål nærmere uddybe bestemmelserne om maksimale møllehøjder i de generelle vindmølleplaner og i konkrete projekttillæg, samt i planforslag og debatoplæg til nye projekter.